

Bsc algebra3 elemző gyakorlat
Ötödik feladatsor (2007. november 13)

1. Legyen T a sík egy transzformációja, ami nem nyújtás. Igazoljuk, hogy ha T diagonalizálható, akkor négy invariáns altere van, ha nincs valós sajátértéke, akkor kettő, különben pedig három. Adjunk meg a térben egy olyan lineáris transzformációt, melynek van olyan kétdimenziós invariáns altere, ami nem sajátaltér.
2. Melyek azok a transzformációk, melyekre minden altér invariáns?
3. Mutassuk meg, hogy ha $AB = BA$, akkor A minden sajátaltere, továbbá $\text{Im}(A)$ és $\text{Ker}(A)$ is B -invariáns altér.
4. Tegyük fel, hogy A egy olyan lineáris transzformáció egy n -dimenziós téren, melynek n különböző sajátértéke van. Igazoljuk, hogy A -nak pontosan 2^n invariáns altere van. Igazoljuk azt is, hogy ha B felcserélhető A -val, akkor van olyan f polinom, hogy $B = f(A)$.
5. Legyen $M = \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.
  - a) Diagonalizáljuk M -et alkalmas bázisban.
  - b) Adjuk meg M összes lehetséges felső háromszögmátrix alakját $\mathbb{C}$ tetszőleges ortonormált bázisában. Diagonalizálható-e M unitér transzformációval?
6. Igazoljuk komplex fölött a CBS-egyenlőtlenséget: $a_1, \dots, a_n, b_1, \dots, b_n \in \mathbb{C}$ esetén $|\overline{a_1}b_1 + \dots + \overline{a_n}b_n| \leq \sqrt{|a_1|^2 + \dots + |a_n|^2} \sqrt{|b_1|^2 + \dots + |b_n|^2}$.
7. Mennyi $a + 2b + 3c + 4d$ maximuma, ha $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = 1$?
8. Legyen W a térben az $x + y + z = 0$ egyenletű sík. Adjunk meg W -ben a Gram–Schmidt-eljárással egy ortonormált bázist, és ezt egészítsük ki a tér egy ortonormált bázisává.
9. Legyen $V = \mathbb{R}^5$, és U azon vektorok halmaza, amelyekben az első két koordináta összege egyenlő az utolsó két koordináta összegével.
  - a) Adjunk meg U -ban egy ortonormált bázist.
  - b) Határozzuk meg $U^\perp$ elemeit.
  - c) Írjuk fel az $(1, 0, 0, 0, 0)$ vektort egy U -beli és egy $U^\perp$ -beli vektor összegeként.
10. Álljon a $W \leq \mathbb{R}^4$ altér azokból a vektorokból, melyek koordinátaösszege nulla. Határozzuk meg az $(1, 2, 3, 4)$ pont távolságát ettől a „hipersík”-tól.
11. Legyen α_n , illetve β_n az a szög, amelyet az n -dimenziós egységkocka testátlója egy éllel, illetve egy $(n - 1)$ -dimenziós lappal bezár. Számítsuk ki az alábbi értékeket:
  - a) α_4 ;
  - b) β_4 ;
  - c) $\alpha_{2007} + \beta_{2007}$;
  - d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \alpha_n$.
12. Bizonyítsuk be tetszőleges euklideszi térben az alábbi állításokat. Mely közismert geometriai tételek általánosításáról van szó?
  - a) $\underline{x} \perp \underline{z} \iff \|\underline{x} + \underline{z}\|^2 = \|\underline{x}\|^2 + \|\underline{z}\|^2$.
  - b) $\|\underline{x}\| = \|\underline{z}\| \iff \underline{x} + \underline{z} \perp \underline{x} - \underline{z}$.
  - c) $\|\underline{x} + \underline{z}\|^2 + \|\underline{x} - \underline{z}\|^2 = 2\|\underline{x}\|^2 + 2\|\underline{z}\|^2$.